

Підсумки діяльності кредитних спілок за I квартал 2018 року

Станом на 31.03.2018 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалося 375 кредитних спілок та 437 відокремлені підрозділи кредитних спілок.

За територіальною ознакою найбільша кількість кредитних спілок зареєстрована в таких областях:

- м. Києві та Київській області – 40 (10,7%);
- Луганській – 33 (8,8%);
- Донецькій – 29 (7,7%);
- Харківській – 23 (6,1%).

Аналіз діяльності кредитних спілок проведено на підставі поданих звітних даних за I квартал 2018 року. Результати діяльності кредитних спілок та динаміку основних показників їх діяльності наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Показник	Станом на 31.03.2016	Станом на 31.03.2017	Станом на 31.03.2018	Темпи приросту, %	
				31.03.2017/31.03.2016	31.03.2018/31.03.2017
Кількість зареєстрованих кредитних спілок	577	449	375	-22,2	-16,5
Кількість членів КС, (тис. осіб)	722,8	639,8	566,2	-11,5	-11,5
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках, (тис. осіб)	25,2	23,1	21,6	-8,3	-6,5
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори, (тис. осіб)	157,9	147,9	131,8	-6,3	-10,9
Загальні активи, (млн. грн.)	2 079,2	2 086,7	2 233,2	0,4	7,0
Капітал, (млн. грн.)	1 109,3	1 072,1	1 079,2	-3,4	0,7
Кредити, надані членам КС (залишок на кін. періоду), (млн.грн.)	1 783,4	1 832,0	1 966,4	2,7	7,3
Внески членів КС на депозитні рахунки (залишок на кін. періоду), (млн. грн.)	809,6	858,5	984,7	6,0	14,7

За кількістю членів кредитних спілок лідирують Львівська область (76,0 тис. осіб), Івано-Франківська (60,2 тис. осіб), м. Київ та Київська область (56,4 тис. осіб) та Закарпатська область (45,8 тис. осіб).

Лідерами за розмірами активів є кредитні спілки м. Києва та Київської області (405,5 млн. грн.), Херсонської (256,1 млн. грн.), Івано-Франківської (219,6 млн. грн.), Харківської (208,4 млн. грн.) та Львівської областей (202,3 млн. грн.).

За результатами I кварталу 2018 року більшість кредитних спілок 150 (54,9%) об'єднує кількість членів – до 1,0 тис. осіб. Значна частина кредитних

спілок 111 (40,7%) об'єднує від 1,0 тис. до 10,0 тис. членів. Розподіл кредитних спілок за кількістю членів наведено в табл. 2 та зображено на рис. 1.

Таблиця 2

Розподіл кредитних спілок за кількістю членів

Показник	Станом на 31.03.2017	Станом на 31.03.2018
до 1 тис. осіб	192	150
від 1 тис. до 10 тис. осіб	125	111
від 10 тис. до 20 тис. осіб	10	11
більше 20 тис. осіб	2	1
Всього (кількість поданих звітних даних)	329	273

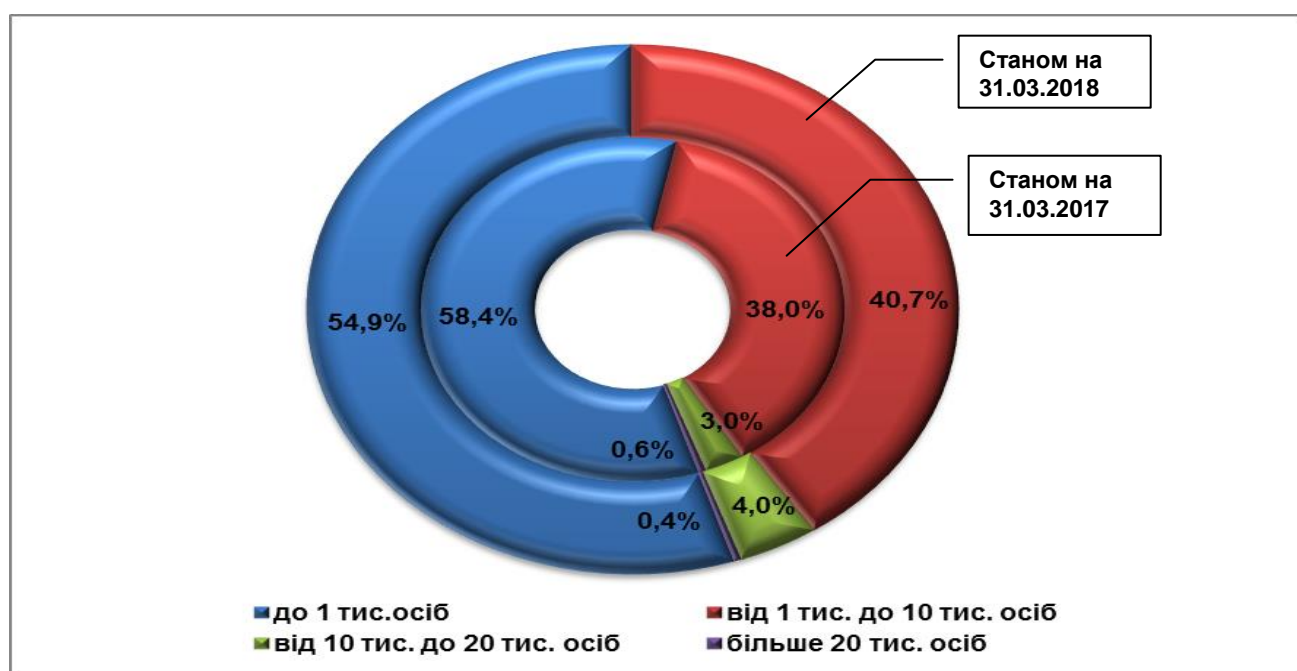

Рис. 1. Групування кредитних спілок за кількістю членів

Станом на 31.03.2018 кількість членів кредитних спілок становила **566,2 тис. осіб**, що на 73,6 тис. осіб (11,5%) менше, ніж станом на 31.03.2017. Також відбулися зміни і в структурі членів кредитних спілок. Так, зменшилися частки членів кредитних спілок, які мають діючі кредитні договори, з 147,9 тис. осіб до 131,8 тис. осіб та членів кредитних спілок, які мають діючі депозитні договори, з 23,1 тис. осіб до 21,6 тис. осіб. Крім того, відбулося зменшення частки інших осіб, які не користуються послугами кредитних спілок, але залишаються їх членами, з 468,8 тис. осіб до 412,8 тис. осіб (рис. 2).

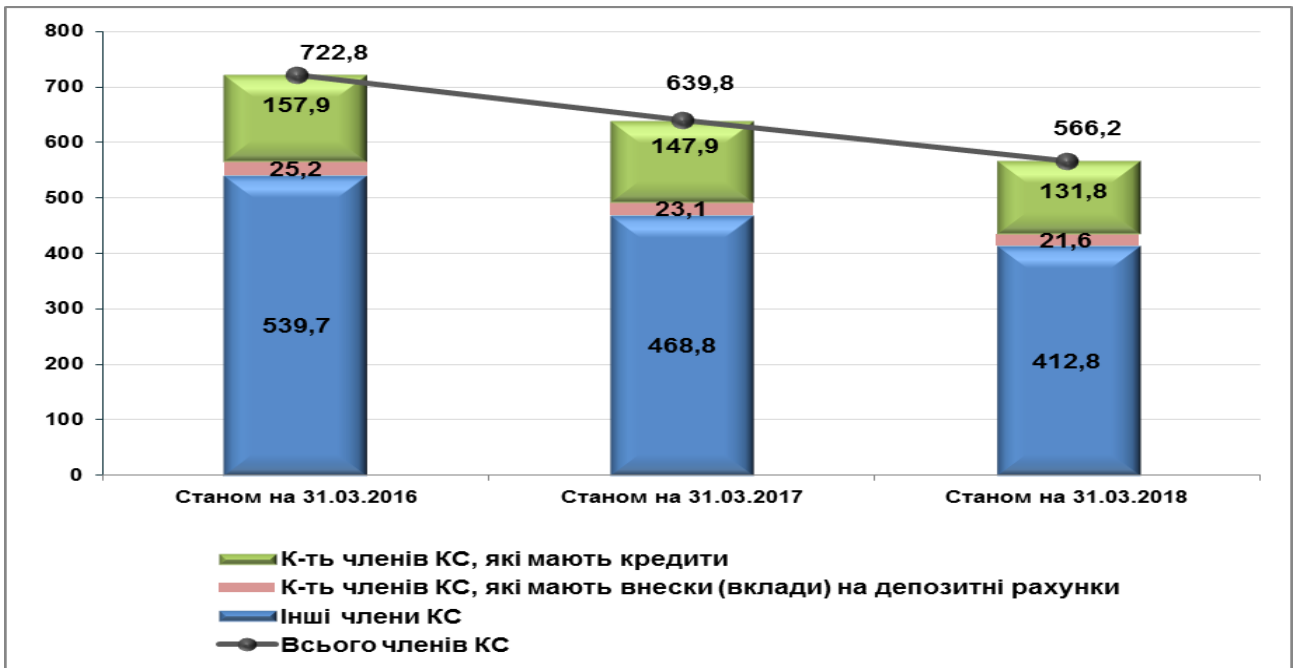

Рис. 2. Динаміка кількості членів кредитних спілок (тис. осіб)

Система кредитних спілок станом на 31.03.2018 порівняно з аналогічною датою 2017 року демонструє незначне збільшення активів і капіталу (рис. 3).

Рис. 3. Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Загальний обсяг активів кредитних спілок станом на 31.03.2018 становить **2 233,2 млн. грн.** і збільшився на 146,5 млн. грн., або на 7,0% порівняно з відповідною датою 2017 року (2 086,7 млн. грн.).

Загальний обсяг капіталу становить **1 079,2 млн. грн.** та порівняно з 31.03.2017 збільшився на 7,1 млн. грн., або на 0,7%.

Загальний капітал сформовано на:

- 47,5% (512,4 млн. грн.) за рахунок резервного капіталу;
- 36,4% (393,4 млн. грн.) за рахунок пайових внесків членів кредитних спілок;

- 3,5% (38,1 млн. грн.) за рахунок додаткового капіталу;
- 12,6% (135,3 млн. грн.) за рахунок нерозподіленого доходу.

Рис.4. Структура капіталу станом на 31.03.2018 (млн. грн.)

Групування кредитних спілок за обсягом активів станом на 31.03.2018 наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Розподіл кредитних спілок за обсягом їх активів

Групи кредитних спілок за обсягом активів	Обсяг активів групи кредитних спілок, млн.грн.	Частка активів, що належать до групи, %	Кількість кредитних спілок, що належать до групи	Частка кредитних спілок, що належать до групи, %
більше 100 млн. грн.	437,6	19,6	3	1,1
50 -100 млн. грн.	328,5	14,7	5	1,8
10 – 50 млн. грн.	896,9	40,2	40	14,7
5 – 10 млн. грн.	227,4	10,2	32	11,7
1 – 5 млн. грн.	311,2	13,9	128	46,9
до 1 млн. грн.	31,6	1,4	65	23,8
Всього	2 233,2	100,0	273	100,0

Дані таблиці 3 свідчать, що в загальному обсязі активів найбільшу частку (40,2%) становить група із 40 кредитних спілок (14,7% від кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за I квартал 2018 року) з обсягом активів від 10 до 50 млн. грн. Три кредитні спілки мали активи обсягом більше ніж 100 млн. грн.

Рис. 5. Динаміка кредитування та залучення внесків членів кредитних спілок

Обсяг кредитного портфеля перевищує обсяг залучених депозитних внесків (вкладів) у два рази.

Станом на 31.03.2018 кредити, надані членам кредитних спілок, становлять **1 966,4 млн. грн.** та порівняно з 31.03.2017 збільшилися на 7,3% (134,4 млн. грн.). Середній розмір кредиту на одного члена кредитної спілки, який має кредит, становить 14,9 тис. грн. (станом на 31.03.2016 – 11,3 тис. грн., станом на 31.03.2017 – 12,4 тис. грн.).

На депозитних рахунках членів кредитних спілок обліковувалось вкладів на загальну суму **984,7 млн. грн.**, що більше на 14,7% (126,2 млн. грн.), ніж станом на 31.03.2017. Середня сума внесків на депозитні рахунки становить 45,6 тис. грн. (станом на 31.03.2016 – 32,1 тис. грн., станом на 31.03.2017 – 37,2 тис. грн.).

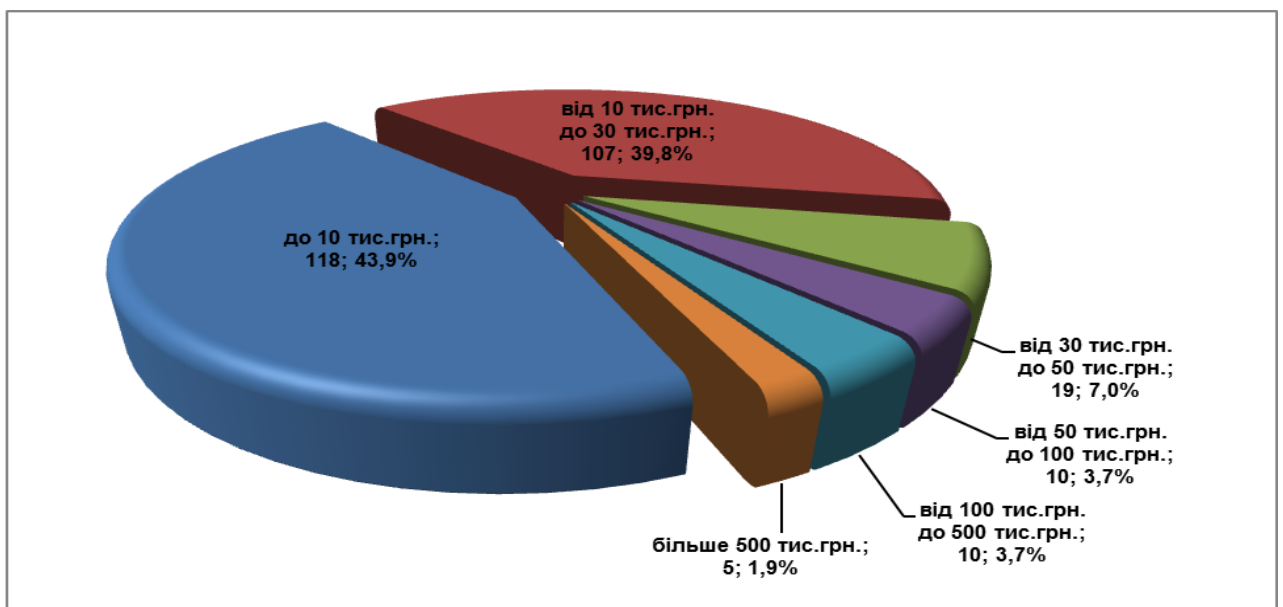

Рис. 6. Групування кредитних спілок за наданими кредитами на одного позичальника станом на 31.03.2018

Із загальної кількості кредитних спілок, які подали звітні дані за I квартал 2018 року, 269 кредитних спілок (98,5%) мали залишок по наданим кредитам членам спілки. У 118 кредитних спілках (43,9%) середній показник по наданих кредитах на одного позичальника менший 10,0 тис. грн. Питома вага активів таких кредитних спілок у загальному обсязі активів становить 26,1% (582,0 млн. грн.).

У значної частини кредитних спілок (107) показник середнього розміру кредиту на 1 позичальника від 10,0 до 30,0 тис. грн. Частка активів таких кредитних спілок у загальному обсязі активів становить 33,1% (738,1 млн. грн.).

У п'яти кредитних спілках показник середнього розміру кредиту перевищує 500,0 тис. грн.

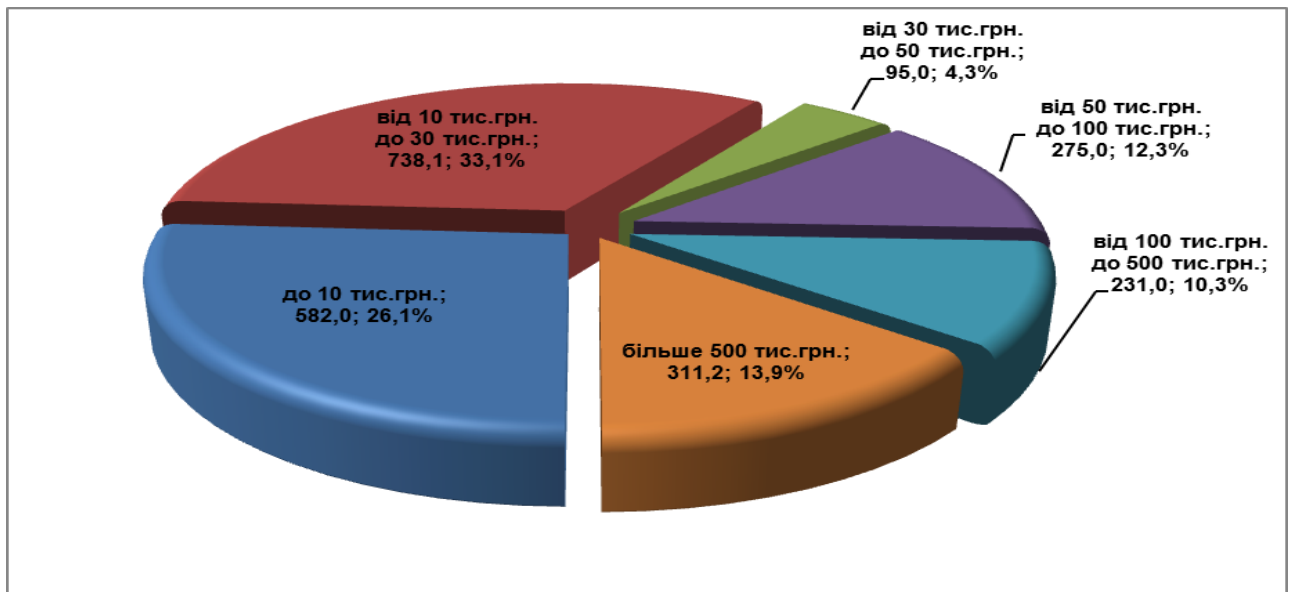

Рис. 7. Групування кредитних спілок за обсягами активів залежно від показника середнього кредиту на 1 позичальника станом на 31.03.2018 (млн. грн.)

Структура заборгованості за простроченими та неповерненими кредитами представлена в табл. 4 та на рис. 8.

Таблиця 4

Структура заборгованості за простроченими та неповерненими кредитами

	Станом на 31.03.2017		Станом на 31.03.2018	
	Сума, млн.грн.	Питома вага, %	Сума, млн.грн.	Питома вага, %
1-й рівень прострочення (31-90 днів)	54,2	14,4	53,8	14,6
2-й рівень прострочення (91-180 днів)	29,4	7,8	34,0	9,2
3-й рівень прострочення (181-365 днів)	53,6	14,3	40,0	10,8
більше 12 місяців	237,9	63,5	241,4	65,4
Всього	375,1	100,0	369,2	100,0

Станом на 31.03.2018 загальна сума заборгованості становить 369,2 млн. грн., що на 5,9 млн. грн. (1,6%) менше, ніж станом на 31.03.2017. У структурі заборгованості з неповернених і прострочених кредитів переважають неповернені кредити терміном понад 12 місяців, питома вага яких становить 65,4% (241,4 млн. грн.).

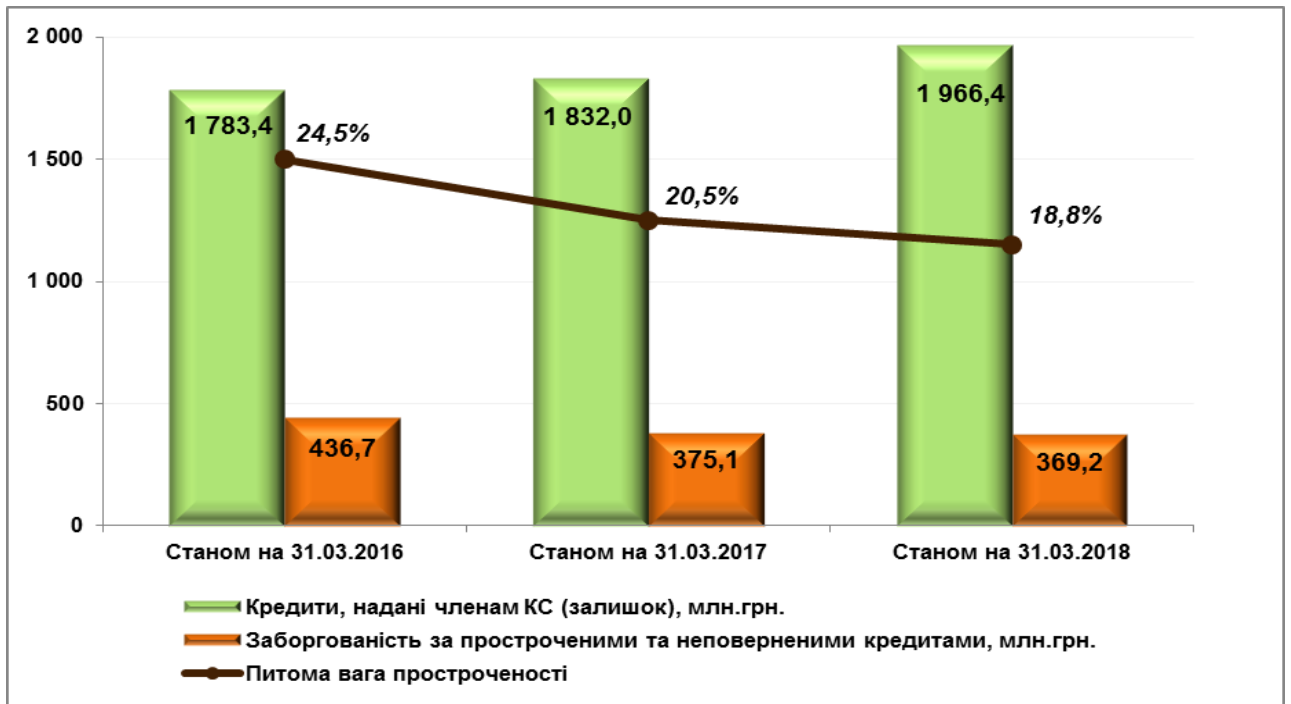

Рис. 8. Питома вага прострочених кредитів у кредитному портфелі кредитних спілок

Показник частки простроченої заборгованості у кредитному портфелі кредитних спілок станом на 31.03.2018 становить 18,8%, що на 1,7 в.п. менше, ніж станом на 31.03.2017.

Найбільший попит мають споживчі кредити – 54,0% від суми кредитів (1 065,2 млн. грн.). У складі споживчих кредитів кредити на придбання автотранспорту становлять 2,8% (30,5 млн. грн.); на придбання аудіотехніки, відео та побутової техніки 4,8% (50,8 млн. грн.) та на інші потреби – 92,4% (983,9 млн. грн.). Друге місце посідають кредити, надані на придбання, будівництво та ремонт нерухомого майна – 20,2 % (398,4 млн. грн.). Найменшу частку в загальному обсязі виданих кредитів 3,4% (66,3 млн. грн.) має кредитування ведення фермерських господарств.

Найбільш ризиковими кредитами з огляду на обсяги прострочення платежів є комерційні кредити (станом на 31.03.2018 середній кредит становить 36,9 тис. грн.). Простроченість понад три місяці мають 26,5% (41,4 млн. грн.).

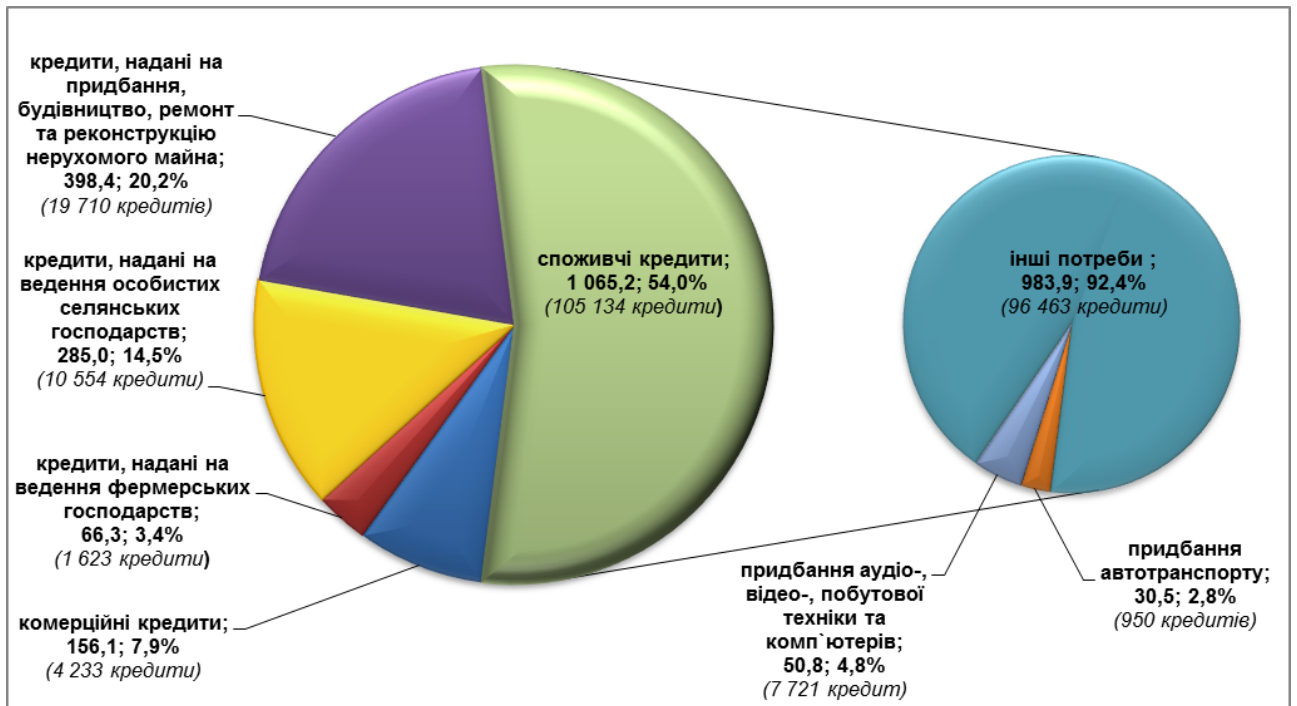

Рис. 9. Структура кредитів за видами станом на 31.03.2018 (млн. грн.)

Діапазон середньозважених відсоткових ставок за кредитами, які надані членам кредитних спілок, широкий. Третина кредитних спілок – 85 (31,2%) – надають кредити за середньозваженою ставкою в межах від 40% до 50% річних (табл. 5). Більше половини кредитних спілок (54,3%) надають своїм членам кредити за відсотковою ставкою в межах від 30% до 50% річних.

Таблиця 5

Розподіл кредитних спілок за середньозваженими відсотковими ставками за кредитами

Інтервали відсоткових ставок	Кількість кредитних спілок, які подали звітні дані за I квартал 2018 року	Частка від загальної кількості кредитних спілок, %
До 10 %	11	4,0
10% - 20%	8	2,9
20%-30%	13	4,8
30%-40%	63	23,1
40%-50%	85	31,2
50%-60%	53	19,4
60%-70%	26	9,5
70%-80%	5	1,8
Більше 80%	9	3,3
Всього	273	100,0

У структурах кредитного та депозитного портфелів кредитних спілок значні частки припадають на кредити та депозити строком понад 12 місяців та строком від 3 до 12 місяців.

Станом на 31.03.2018 у кредитному портфелі найбільшу частку – 52,9% (1 040,3 млн. грн.) – становлять кредити з терміном погашення понад 12 місяців. Також значну частку (45,1%) мають кредити з терміном погашення від

3 до 12 місяців. Частка кредитів з терміном погашення до 3 місяців у загальному кредитному портфелі становить 2,0%.

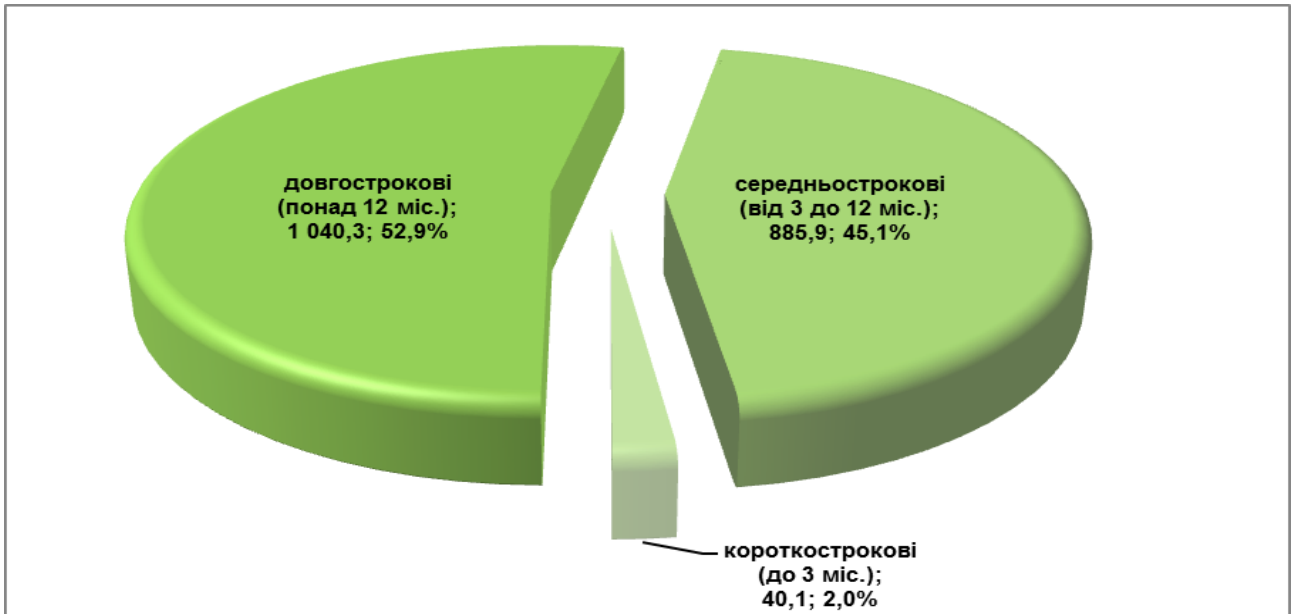

Рис.10. Структура кредитного портфеля кредитних спілок станом на 31.03.2018

У структурі депозитного портфеля кредитних спілок найбільшу частку мають довгострокові внески (вклади) (понад 12 місяців) – 71,7% (704,2 млн. грн.), у тому числі внески понад 12 місяців з погашенням у поточному році становлять 327,2 млн. грн. (33,3%). Майже четверту частину – 23,7% (232,9 млн. грн.) – становлять середньострокові внески (вклади) на депозитні рахунки (від 3 до 12 місяців). Внески (вклади) на депозитні рахунки на строк до 3 місяців та внески до запитання становлять 3,2% та 1,4% відповідно.

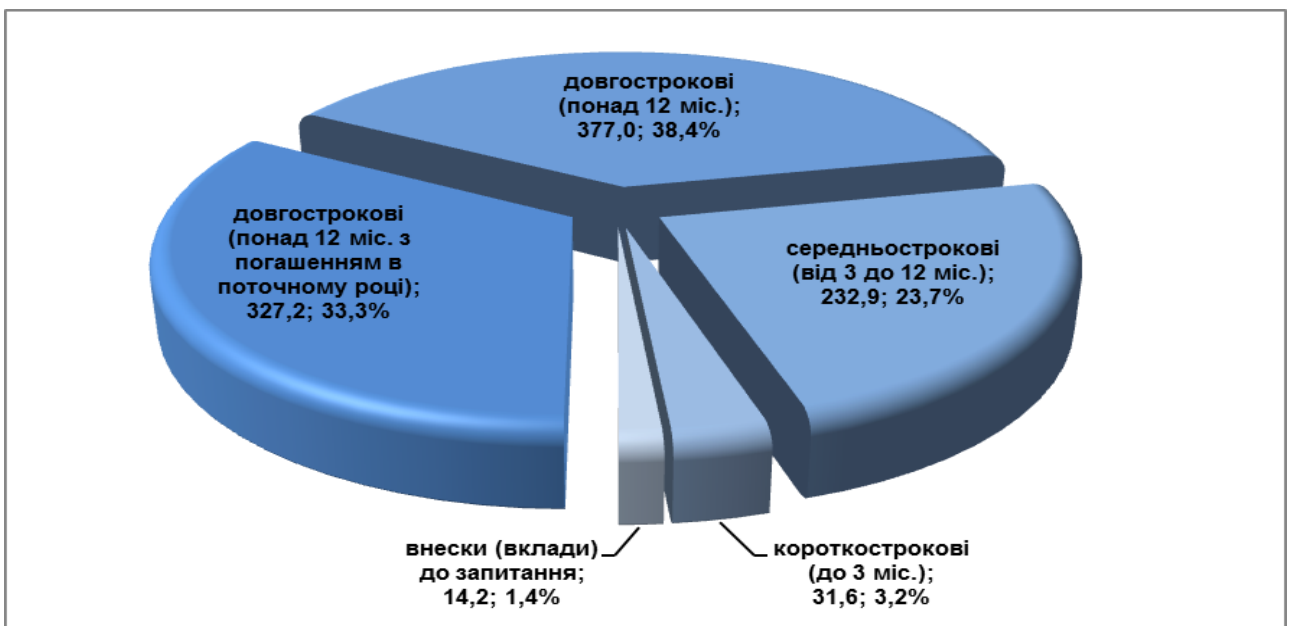

Рис.11. Структура депозитного портфеля кредитних спілок станом на 31.03.2018